

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 22 mm) 36 gr. W tekście 1 mm w 4 szpalcie (szer. szp. 69 mm) 3.— Zł. Drobne za słowo 24 gr. Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej 3 słowa) 40 gr.

Rok II.

Nr. 143.

Kraków, niedziela 23 czerwca 1940 r.

Nadesłane, a nie zamówione przez Redakcję ręko-
pisy będą zwracane autorom jedynie wówczas, gdy
dolażone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie prze-
syłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 4.50 Zł.,
z odnośnikiem do domu 5 Zł.

Wręczenie delegacji francuskiej warunków zawieszenia broni w lesie koło Compiègne.

— W lesie koło Compiègne, 22 czerwca. W dniu 21 czerwca 1940 r. o godz. 15.30 Adolf Hitler jako naczelny dowódca niemieckich sił zbrojnych w otoczeniu naczelnych dowódców poszczególnych rodzajów broni armji niemieckiej, szefów naczelnej komendy armji niemieckiej, niemieckiego ministra spraw zagranicznych i zastępcy Führera przyjął delegację francuską, przybyłą celem otrzymania warunków zawieszenia broni.

W skład delegacji francuskiej wchodził: generał Huntziger członek najwyższej francuskiej Rady wojennej, generał lotnictwa Bergret, wiceadmiral Le Luc i ambasador Noel.

Aktu wręczenia warunków zawieszenia broni dokonał Adolf Hitler w lesie koło Compiègne w tym samym wagonie salowym, w którym Marszałek Foch w dniu 11 listopada 1918 r. wśród poniżających okoliczności podyktował delegatom niemieckim warunki zawieszenia broni. Dzisiejsze wydarzenie w lesie koło Compiègne zmazało krzywdę, wyrządzoną honorowi armji niemieckiej.

Powaga tego aktu wobec honorowo pokonanego nieprzyjaciela odbijała od pomników ślejących po wieczne czasy nienawiść, zbudowanych na tem miejscu, na którym ongiś galicka niekczemność szańczała niepokonaną armję niemiecką.

Na polecenie Adolfa Hitlera szef naczelnej komendy armji niemieckiej generał pułkownik Keitel odczytał następujący akt do warunków zawieszenia broni:

„Z polecenia Führera i naczelnego Wodza niemieckich sił zbrojnych komunikuję Panom następujące

z a g a j e n i e :

Niemiecka eita zbrojna, w zaufaniu do

zapewnień udzielonych państwu niemieckiemu przez amerykańskiego prezydenta Wilsona, a potwierdzonych przez mocarstwa sprzymierzone, złożyła broń w listopadzie 1918 r. W ten sposób zakończyła się wojna, której nie pragnął ani naród niemiecki, ani jego rząd, a w której pomimo olbrzymiej przewagi, nieprzyjaciółom nie udało się nigdzie zdecydowanie pokonać niemieckiej armji lądowej, marynarki wojennej, ani niemieckiego lotnictwa.

Jednak już w momencie przybycia niemieckiej komisji na pertraktacje w sprawie zawieszenia broni, rozpoczęło się tamże uroczyste danych przrzeczeń. W ten sposób w dniu 11 listopada 1918 r. rozpoczął się w tym pociągu okres cierpienia narodu niemieckiego.

Z tego miejsca wzięły swój początek wszystkie braki i poniżenia, wszystkie cierpienia fizyczne i materialne, jakie mogą być zadane narodowi.

Złamanie słowa i krzywoprzysięstwo sprzyściły się przeciwko narodowi, który po przeszło czteroletnim, bohaterskim oporze uległ tylko jednej słabości, mianowicie ufając przyrzeczeniom demokratycznych mężów stanu.

W dniu 3 września 1939 r. — w 25 lat po wybuchu wojny światowej — Anglja i Francja znowu bez żadnego powodu

wypowiedziały Niemcom wojnę. Obecnie zapadło rozstrzygnięcie na polu bitwy. Francja jest pokonana. Rząd francuski zwrócił się do rządu niemieckiego z prośbą o zakomunikowanie mu niemieckich warunków zawieszenia broni.

Jeżeli dla przyjęcia tych warunków został wybrany historyczny las koło Compiègne, to stało się to dlatego, aby przez ten akt upamiętnić — raz na zawsze — skrzywdzoną sprawiedliwość, która nie stanowi dla Francji bynajmniej liścia sławy w jej historii, natomiast przez naród niemiecki została odczuta jako najgłębsza hańba po wszystkie czasy.

Francja po heroicznym oporze została pokonana i złamana w szeregu następujących po sobie krwawych bitew. Z tego powodu Niemcy nie zamierzają warunkom zawieszenia broni lub rokowanom o zawieszenie broni nadać charakteru poniżenia tak dzielnego przeciwnika.

Cel żądań niemieckich jest stanowczy:

- 1) Zapobieżenie ponownemu rozpoczęciu walki.
- 2) Zapewnienie Niemcom pełnej swobody dla dalszego prowadzenia narzuconej sobie wojny przeciwko Anglji, oraz
- 3) Stworzenie warunków dla takiego ukształtowania nowego pokoju, którego najistotniejszą treścią będzie naprawienie krzywd, wyrządzonych przemocą samemu państwu niemieckiemu.

Po odczytaniu tego aktu wstępnego Adolf Hitler wśród dźwięków niemieckiego hymnu państwowego opuścił miejsce rokowań.

W głębi lasu, w przedłużeniu toru, na którym stoi wóz, w miejscu niewidocznym z placu, znajduje się hala, w której dotychczas znajdował się historyczny wagon. Przednia ściana tej hali jest otwarta i ozdobiona draperją w kolorach państwowych niemieckich.

Tuż przed godziną 15-tą wmaszerowuje kompanja honorowa.

Napięcie dosięgnęło najwyższego punktu.

O godzinie 15.15 nadjeżdża na plac zbiórki samochodem Adolf Hitler, przybywający ze swej głównej kwatery. Witają go tu: generałny feldmarszałek Goering, wielki admirał Raeder, generał pułkownik von Brauchitsch, generał pułkownik Keitel, niemiecki minister spraw zagranicznych von Ribbentrop i zastępca Führera, Rudolf Hess.

W towarzystwie wymienionych osób Adolfa Hitler wśród dźwięków marsza generalnego przechodzi przed frontem kompanji honorowej. Po przybyciu na okrągły plac, Hitler dochodzi do kamienia pamiątkowego i rzuca spójnienie na całe to historyczne miejsce. Następnie wraz ze swem otoczeniem wchodzi do wagonu.

W jakiś czas potem, o godz. 15.30

zjawia się delegacja francuska,

która we czwartek przeszła przez przednie linje niemieckie koło Tours i przybyła do Compiègne w towarzystwie naczelnego kwaterymistrza armji.

Pełnomocnicy Francji przenocowali w jednym z hoteli paryskich, a rankiem dnia 21 czerwca zostali przywiezieni do Compiègne. Tu zostali oni przez komendanta głównej kwatery Wodza skierowani na okrągły plac. Kompanja honorowa stoi w milczeniu z bronią u nogi. Kiedy delegacja francuska mija sztandar, francuscy oficerowie pozdrawiają go, przykładając dłonie do czapek. Po przybyciu na okrągły plac zostają oni wprowadzeni do wagonu. Generał Huntziger waha się przez chwilę, pogrążony w myślach, wreszcie o godzinie 15.35 wchodzi do wagonu.

W wagonie Adolf Hitler i towarzyszące mu osoby podnieśli się z miejsc. Adolf Hitler wita każdego z pełnomocników francuskich przez podniesienie prawicy. Następnie uczestnicy konferencji zajmują swoje miejsca.

Szef naczelnej komendy armji niemieckiej generał pułkownik Keitel powstaje następnie i na rozkaz Führera i naczelnego dowódcy niemieckich sił zbrojnych odczytuje akt wstępny do warunków zawieszenia broni. Bezpośrednio potem poseł Schmidt odczytuje przedkład aktu wstępnego. Następnie wszyscy obecni powstają z miejsc, a Adolf Hitler wraz ze swem otoczeniem opuszcza o godz. 15.42 wagon, podczas gdy generał pułkownik Keitel pozostaje w wagonie z pełnomocnikami francuskimi.

Kiedy Adolf Hitler doszedł do placu, na którym stoi ponik, dowódca kompanji honorowej melduje mu: „Mój Wodzu! Armja wielkich Niemiec pozdrawia swego Naczelnego Dowódcę!“. Adolf Hitler dziękuje, rozbrzmiewa państwowy hymn niemiecki.

Historyczny akt w lesie koło Compiègne został zakończony.

Historyczna godzina w lesie pod Compiègne.

Jak Adolf Hitler przyjął delegację francuską. — Wagon restauracyjny z roku 1918 stał na tem samym miejscu, co dzisiaj.

(=) Las koło Compiègne, zielona brama, prowadząca do serca Francji, spoczywa w głębokim spokoju, oświetlony wspaniałymi promieniami słońca. Na szosie Paryż—Soissons stoją kolumny wojsk niemieckich. Na skrajnie szosy, prowadzącej do lasu koło Compiègne, trzymają straż posterunki.

Na prawo od drogi, prowadzącej do okrągłego placu, właściwego miejsca dzisiejszych wydarzeń, stoi oheznny namiot. Jest on przeznaczony dla delegacji francuskiej, jako miejsce jej obrad. Pośiada on bezpośrednio połączenie telefoniczne z rządem francuskim w Bordeaux. Umieblowanie jego składa się z wygodnych krzeseł drewnianych i dużego stołu, na którym leżą przybory do pisania. Kalendarz wskazuje historyczną datę 21 czerwca 1940. Na stole w kącie stoi karafka z wodą, oraz szklanki, popielniczki itd.

Na placu, do którego prowadzi odgałęzienie szosy, stoi pomnik uwieczniający rokowania o zawieszenie broni z 11 listopada 1918 r., przykryty wojenna flaga niemiecka. Na krótkiej alei, prowadzącej do właściwego miejsca ówczesnych

rokowań, ustawiła się kompanja honorowa ze sztandarem Hitlera. Przez środek placu przebiegają dwa tory kolejowe. Pomiędzy szynami na małym wzniesieniu znajduje się kamień ku upamiętnieniu dyktatów z roku 1918.

Na prawo od tego kamienia, dokładnie w tem samym miejscu, co w r. 1918, stoi wagon, w którym odbyły się wówczas rokowania i w którym dzisiaj przedstawiciele pokonanej Francji otrzymali warunki zawieszenia broni.

Jest to zwykły wagon restauracyjny międzynarodowego towarzystwa wagonów sypialnych, który nie został ozdobiony żadnymi emblematami. W jego wnętrzu stoją krzesła obełgnięte czarna skórą. W środku stoi wielki czworokątny stół.

Adolf Hitler zajmie miejsce w środku stołu, zwrócony plecami do pamiątkowego kamienia, na prawo od niego siedzi generałny feldmarszałek Göring, wielki admirał Raeder i minister spraw zagranicznych Niemiec von Ribbentrop, po jego lewej ręce szef naczelnej kome-

dy armji niemieckiej generał pułkownik Keitel, naczelny dowódca armji lądowej generał pułkownik von Brauchitsch i zastępca Führera, Rudolf Hess.

Po przeciwległej stronie stołu zasiądzie na środkowym miejscu kierownik delegacji francuskiej generał Huntziger. Po jego lewej stronie zajmie miejsce kontradmirał Le Luc, po prawej stronie ambasador Noel, a obok niego generał lotnictwa francuskiego Bergret.

Drugi kamień pamiątkowy na sąsiednim torze oznacza miejsce, gdzie w roku 1918 stał wagon pełnomocników niemieckich. W klombie, obsadzonym kulistami cyprysami, stoi również po tej stronie pomnik Focha, zwrócony obliczem ku wagonowi. W miejscu, gdzie stał wagon niemiecki, mają obecnie wyznaczone sobie miejsce przedstawiciele prasy niemieckiej i zagranicznej, którzy mogą uczestniczyć w tem historycznym wydarzeniu, podczas gdy bezpośrednio przed wagonem generalicja, admiralicja i goście honorowi oczekują na Adolfa Hitlera.

Lyon w rekach niemieckich.

Pod Nevey Niemcy zdobyli 700 czołgów. — Niemieckie łodzie podwodne zatopily 4 okręty handlowe.

Główna Kwatera Wodza, 22 czerwca. — Naczelna Komenda armii niemieckiej donosi:

Ruchy wojsk niemieckich, zmierzające do obsadzenia Normandji, Bretanii i przetrzeźnienia między ujściem Loary a doliną Rodanu przebiegają planowo. Wojska niemieckie obsadziły Lyon. Przy zdobyciu Nevey pod Glen wpadło w ręce niemieckie 700 nowych czołgów.

W Lotaryngji i Alzacji obsadzenie części Linji Maginota znajduje się w pełni rozwoju przy częściowo zaciętym oporze ze strony nieprzyjaciela. Bezsilni armii francuskiej, sześcioletni w północnej Lotaryngji, zostali przez ataki wojsk niemieckich rozbiti na małe części. Poszczególne grupy nieprzyjaciela, otoczone przez wojska niemieckie, bronią się jeszcze w części zachodniej Wogezów. Szczyt Hartmannsviller Kopf, o który toczono słynną boję podczas wojny światowej znajduje się w rekach niemieckich.

Flota powietrzna kontynuowała w dniu 20 czerwca swoje ataki na drogi odwrotowe przeciwnika. Na przedpolu Lasu Palatyńskiego samoloty niemieckie uniemożliwiły cały szereg fortów Linji Maginota, pomagając w ten sposób do złamania trzymającego się tu jeszcze nieprzyjaciela.

Podczas walk w Alzacji, które doprowadziły do zdobycia Strassburga, Schleitstadu i Colmaru, jak również do starstwania Brym Burgundzkiej oddziały wojska wspierane były w świetny sposób

przez artylerię przeciwlotniczą, używaną do ostrzeliwania obiektów naziemnych.

Niemieckie samoloty zaatakowały w dn. 20 czerwca okręty w La Rochelle i w ujściu Gironde, zatapiając transportowiec, pojemności 4.000 ton.

Łączne straty nieprzyjaciela w dniu 20 czerwca w powietrzu wyniosły 6 samolotów, z których 4 zestrzelili artylerja przeciwlotnicza. Dwa samoloty niemieckie zaginały.

Niemieckie łodzie podwodne doniosły o zatopieniu 4 angielskich okrętów handlowych, między którymi znalazł się jeden okręt-cysterna pojemności 11000 ton.

Wielkie straty Anglików w Afryce północnej.

Zniszczono 10 samolotów i 40 czołgów. Dalaze naloty włoskiego lotnictwa.

Rzym, 22 czerwca. Włoski komunikat wojenny z piątku brzmi następująco:

W ciągu nocy na 21 czerwca bombardowano ponownie bazy marynarki w Bizercie i na Malcie. Włoskie samoloty wywiadowe zdobyły stację nad bazami morskimi i lotniczymi na morzu Śródziemnym.

W Afryce północnej na granicy wschodniej operacje znajdują się w pełni rozwoju. Ażkolwiek operacje te ograniczone są do terenu taktycznego, to jednak nieprzyjaciel stracił niemniej jak 10 samolotów i 40

czołgów. W ciągu nocy dokonano bombardowania bazy lotniczej Marsa Matruh, skutkiem spowodowano wielkie zniszczenia i szerzące się w całej okolicy pożary.

W Afryce wschodniej zestrzelono podczas bezskutecznego nalotu angielskiego na lotnisko Lavello dwa samoloty angielskie. Nieprzyjaciel wydatnie ograniczył swaje naloty na narodowy włoski teren suwerenny. W pobliżu Imperium spadła jedna jedyna bomba na otwarte pole.

W ciągu nocy dokonano bombardowania bazy lotniczej Marsa Matruh, skutkiem spowodowano wielkie zniszczenia i szerzące się w całej okolicy pożary.

Dramatyczne obrady francuskiej rady ministrów.

Madryt, 22 czerwc. Jeden z dzienników hiszpańskich zamieszcza obszerną korespondencję swego współpracownika z Bordeaux na temat politycznych wydarzeń, które rozegrały się w tem mieście w sobotę i niedziela ub. tygodnia.

W sobotę dn. 15 czerwca o godz. 3.30 popołudniu zebrał się w budynku prefektury rząd francuski, aby pod przewodnictwem prezydenta Republiki odbyć posiedzenie rady ministrów.

Na posiedzenie to przybył także prezes rady ministrów Reynaud z Nantes, gdzie przeprowadził konferencję z premierem angielskim Churchillem na temat rozważanej w ostatniej chwili koncepcji połączenia się w unję Anglii z Francją.

Odpowiedź Roosevelta na ostatni apel Reynauda została zakomunikowana ministrom i zebrani mieli obradować nad tem, co należy uczynić. Reynaud nie chciał zaprzestać walki. Także i inni członkowie rządu, między nimi także i Mandel, „uczeń Clemenceau”, wypowiedzieli się za kontynuowaniem operu i byli gotowi przenieść siedzibę rządu z Bordeaux do Algieru. Zapatrywania członków rządu były podzielane a różnice zdań występowały bardzo ostro.

Legenda wkłada w usta gen. Weyganda znamienne słowa, wypowiedziane w chwili, kiedy minister marynarki wojennej Campinchi w dramatycznym przemówieniu domagał się dalszego stawiania operu. Gen. Weygand miał powiedzieć: „Niech pan zamknie, gości tylko raz uratowały Kapitol!”

Prezydent Republiki Lebrun wzbraniał się przed zastępowaniem się da zrzeczenia Reynauda, który domagał się przeniesienia rządu poza granicę kraju. Ponieważ marszałek Petain nie chciał dłużej przyglądać się nieprzyjemnej dyskusji Lebrun'a z Reynaudem, przeto oświadczył, iż ustępuje ze swego stanowiska. Tem samym zaistniała konieczność złożenia swego urzędu również przez Reynauda. Minister Mandel stawiał dalej opór, aż wreszcie opuścił salę obrad.

O godz. 10 wieczorem marszałek Petain utworzył nowy rząd. Wszędzie miało gapanowal zwątpienie i zamieszanie. Początkowo np. Laval został mianowany członkiem gabinetu, a potem został skreślony z list ministrów. Gen. Weygand był początkowo przewidziany na zastępcę prezesa rady ministrów, a następnie mianowany został ministrem obrony narodowej.

O godz. 12.15 w nocy z soboty na niedzielę sprawy posunęły się już tak daleko, że marszałek Petain zdołał przeforsować swój punkt widzenia, domagający się szukania możliwości natychmiastowego zawieszenia broni. W akcji tej popierał go gen. Weygand.

Nowo mianowany minister spraw zagranicznych Baudoin napisał odnośny wniosek własnoręcznie na arkuszu papieru z pieczęcią prefektury w Bordeaux i podpisał go, nie dodając jednak swego tytułu ministra spraw zagranicznych.

Rząd francuski wydał obwieszczenie, w którym oświadcza, że dawny szef gabinetu wojskowego prezesa rady ministrów Reynauds gen. de Gaulle, który przed kilkoma dniami wygłosił przez radio angielskie podburzające przemówienie przeciwko gabinetowi marszałka Petain, nie jest już członkiem rządu i że skutkiem tego nie jest upoważnionym do udzielania jakiegokolwiek urzędowych zarządzeń. Otrzymał on rozkaz natychmiastowego powrotu do Francji i postawienia się do dyspozycji francuskim władzom wojskowym.

Nędza i chaos w Bordeaux

Giekawe sprawozdanie prasy hiszpańskiej.

(SS) Madryt, 22 czerwca. Korespondenci dzienników madryckich „ABC” i „Ya” nadysłają z Bordeaux w swoich korespondencjach opisy malujące w sposób zarówno wstrzasający jak i charakterystyczny chaos i nędzę panującą wśród zrozpaczonych uciekinierów, a wywołaną wśród ludności francuskiej przez brytyjskich polityków i ich wasałów paryskich.

Jak trzoda opuszczona przez pastery — pisze jeden z korespondentów — przewalają się zbite masy ludzi przez ulice bez ładu i celu wśród nieznośnego upału i żaru słonecznego. Obok elegantek paryskich widzi się obdartych żebraków, obok zdetraktowanych polityków widzi się skromnych wieśniaków. Wśród ponurego tłumu wywiera się czasem jakiś znana gwiazda filmowa. Podniecony tłum ma tylko jedną myśl i jedno dążenie: uciec za wszelką cenę!

Geste tłumy oblegają banki oraz konsulaty Hiszpanji i Anglii. Na wszystkich obliczach maluje się niewypowiedziane zmęczenie. Przy każdej sposobności ludzie, śmiertelnie zmęczeni, starają się zasnąć. Spią tutaj ludzie we wszystkich kątach, w bramach domów, na trotuarach, na ławkach w ogrodach publicznych, w samochodach i w poczekalniach. Ministrowie śpią na krzesłach lub sofach w skromnych mieszkaniach lub tylnych gabineciech restauracyjnych. Celem zapobieżenia klęsce głodu zamianowane generała Bernarda komisarzem dla spraw żywnościowych.

Nie setki, ale tysiące wojskowych samochodów z wszystkich prowincji Francji, dalej angielskie, francuskie i belgijskie auta Czerwonego Krzyża stoją zmieszane z sobą. Benzyna jest prawie na wyczerpaniu. Pojawienie się okrętu w porcie jest rzadkością.

Wśród tłumów osób cywilnych, które wleczą się bezczynnie i bez celu po ulicach, widzi się tysiące żołnierzy pobitych armii, lotników bez samolotów, artylerzystów bez armat, piechotę bez karabinów.

Wśród nieokierowanych widzi się wielu żydów, Leon Blum siedzi w milczeniu w restauracji nawiązał rozciagnięty na dywanie, otoczony obrzydliwym smętem walizek przed szklanką kawy z mlekiem. Jeszcze nigdy — dodaje korespondent — Blum nie wyglądał bardziej na żyda, wiecznego tułacza. Paul Boncour zakwaterował się z wielką ostentacją i dobrym apetytem w pewnej ekskluzywnej restauracji. Mandel został niespodziewanie aresztowany w pewnej luksusowej restauracji, odwiedzonej przez dyplomatów, ale po kilku godzinach zwolniono go. Według pogłosek, jakie korespondent doszły w Bordeaux, Herriot miał uciec już do Szwajcarii. Przed swą ucieczką udał się on do Lyonu, celem podjęcia w banku złota i papierów wartościowych. W Lyonie doszło po jego przybyciu do wrzasków demonstracyj ludności.

Te widowisko politycznej emigracji, które — jak piszą dzienniki hiszpańskie — wtrąciło Francję w przepaść, w swoich zawstydzających szczegółach przypomina i debietyczne zachowanie się dawnych ministrów republikańskiej Hiszpanji, którzy podobnie jak obecnie politycy francuscy usiłowali uciekać do Afryki lub do Ameryki,

zabierając z sobą swoje majątki. Francusko-angielski sojusz wojskowy — konczy korespondent — rozbił się. Pozostała jedyna

40 tysięcy żołnierzy francuskich przekroczyło granicę szwajcarską.

Berno, 22 czerwca. Przybyły uchodźców z Francji na granicę szwajcarską, doszedł do czwartek do punktu kulminacyjnego.

Osoby cywilne, które przybyły na granicę szwajcarską, rekrutowały się przeważnie z najbliższych okolic i z tego powodu nie przeżyły niczego szczególnego, co by ich miało skłonić do ucieczki, ale panizną nastroje wśród wycofujących się żołnierzy, wywołały ogólną chęć do ucieczki. Wiele z tych osób pozostawiło swoje mieszkania na łaskę losu, ale przekonawszy się obecnie, że im nic nie grozi ze strony żołnierzy niemieckich, chcą możliwie najszybciej powrócić do swych domów.

Natomiast żołnierze uskarżają się, że ludność cywilna przez swoją bezładną ucieczkę spowodowała ogólne zamieszanie — względnie powiększyła chaos. Sprawozdania, nadchodzące z granicznych przejść w Szwajcarii, pozwalają wnioskować, że przynajmniej na tym odcinku moralne załamania się armii francuskiej jest jeszcze większe, niż wojskowe. Żołnierze skarżą się, że od wielu dni nie wiedzą już co się dzieje i że czują się opuszczonymi przez swych przełożonych i sojuszników.

Dzienniki szwajcarskie publikują liczne sprawozdania na temat przybywania pobitych oddziałów francuskich do Szwajcarii. Między innymi pisze „Bund” z Biel:

Wielka fala uchodźców z Francji przybywa do Hiszpanji.

(:) Irun, 22 czerwca. Na hiszpańską granicę napływa fala skrachowanych dygnitarzy, którzy opuszczają Francję, podobnie jak szczeni opuszczają tonący okręt. Przybywające do Irunu samochody zaopatrzone są w tabliczki z napisami w rodzaju „Delegacja dziennikarzy francuskich”, „Inspekcja zdrowia w Bordeaux” i inne. Byłe koronowane głowy w towarzystwie swych dworów szukają schronienia w Hiszpanji. Excesarzowa Zytą wraz z 40-ta osobowem otoczeniem i lokajami zajęła hotel „Londres” w San Sebastian.

Jedna z osób, towarzyszących naczelnemu redaktorowi „Petit Parisien” oświadczyła, że ewakuacja Paryża odbywała się w sposób trudny do opisania i że można ją porównać z piekłem Dantajskiem. Panikę wśród ludności wywołała antyniemiecka propaganda i wytworzenie wybitnie antyniemieckich nastrojów. Skutkiem tego nikt nie chciał podporządkować się zarządzeniom władz, według któ-

rych ewakuacji podlegały jedynie osoby urzędowe i mężczyźni w wieku poborowym.

Zapytany o Anglików wyraził się w słowach niezwykłe soczystych o niedotrzymaniu zapowiedzianych posiłków i pomocy, czego Francja nie będzie mogła nigdy zrozumieć i czego Anglii nigdy nie przebaczy.

Niezależnie od dającego się w Bordeaux odczuć braku środków żywności i pomieszczeń wśród ludności panuje nastroj rozgorączczenia skierowany przeciw żydom, którzy będąc pierarani przez swego współwyznawcę Mandla, korzystali z wyjątkowych dogodności. Ludność wyraża również swoje niezadowolnienie z powodu otwarcia granic, skutkiem czego wielu współwinnym, w tej liczbie również Mandel, będzie mogło uciec przed zasłużoną karą.

W jednym z samochodów, stanowiących własność belgijskiego ministerstwa zdrowia, jechał brat belgijskiego eksministra Jas-

Niszczące działanie niemieckich samolotów.

W czasie obecnej kampanji we Francji samoloty niemieckie zwróciły główną uwagę na drogi odwrotowe armji francuskiej, starając się o uniemożliwienie wycofania się wojsk. O celności pocisków i bomb lotniczych przekonują nas powyższe zdjęcia, przedstawiające obraz zniszczenia na drogach francuskich. Setki samochodów zalega czosy, przypominając jakiś upiorny fragment fantastycznego filmu amerykańskiego.

Paryż po kapitulacji.

Ciekawy reportaż pewnego dziennikarza z Paryża obrazuje nam nastroje i wygląd miasta po zajęciu go przez wojska niemieckie.

Paryż, w czerwcu.

Było to w południe dnia 14 czerwca w Dunkierce, kiedy usłyszeliśmy w radio o wkroczeniu wojsk niemieckich do Paryża. Jeszcze nie ochłonęliśmy, — dziennikarze zagraniczni, miejscowi Francuzi i „ludzie z radja” — z wrażenia, kiedy kierujący naszą grupą oficer oświadczył:

— Plan podróży został zmieniony, jedziemy natychmiast do Paryża.

Ucieszyła nas jedna okoliczność, a mianowicie to, że Paryż został ogłoszony otwartym miastem i że nie zastaniemy tam kupy gruzów, tylko że stolica przedstawi się nam w swoim zwykłym wyglądzie. — Tylko przedzej wydobyć się z Dunkierki, tego okropnego świadka katastrofy!

Wyruszamy natychmiast w podróż i tego jeszcze wieczora docieramy do ciężko doświadczanego Amiens. Podziwiamy celność niemieckich samolotów pościgowych, gdyż wszystkie ważniejsze obiekty wojskowe leżą w gruzach, wśród których wznosi się niteknieta — chwała Bogu — wspaniała gotycka katedra. Na szczęście we wszystkich miejscowościach, przez które przejeżdżamy

piękne stare kościoły są niezniszczone.

Amiens pali się w kilku miejscach przez rzucenie przez Anglików bomby zapalnej. Również tej nocy powracają angielskie samoloty, zrzucając jednak tylko trzy bomby.

Zaraz następnego dnia jedziemy dalej. Między Amionem a Paryżem każda miejscowość wykazuje ślady walki. Widzimy postrzelane lub spalone samochody ciężarowe lub też tanki, zabite konie leżą wzdłuż drogi, tu i ówdzie widzimy groby żołnierskie. W lasach jednak leżą jeszcze niepołowani Francuzi, którzy kryli się przed niemieckimi samolotami. Jak w całej Francji północnej, tak też w drodze do Paryża nie widzimy we wsiach czy w małych miasteczkach zupełnie mieszkańców. Wkrótce jednak spotykamy na drodze całe zastępy uciekinierów. Czekał oni na sposobność powrócenia do swoich domów. Wypadki rozwijają się zapewne tak jak w Belgji, najprzód szybka ucieczka, a potem również szybkie staranie się o powrót do pozostawionych domostw.

Im bardziej się zbliżamy do Paryża, tem świeższe są ślady walki przed stolicą. W okolicy St. Maximin na rzece Oise, gdzie Francuzi wysadzili w powietrze wielki most,

widzimy jak rzeką płyną setki otul końskich,

nikt jednak nie może nam powiedzieć — skąd one płyną.

Z godziny na godzinę wzrasta nasze napięcie. Chcemy taką drogą wejść do Paryża, aby najprzód zobaczyć Łuk Triumfalny i Pola Elizejskie. Mijamy ciągle liczne wojska zmotoryzowane lub też piesze, dążące w stronę stolicy, przejeżdżają obok nas olbrzymie auta ciężarowe, artylerja i oddziały lotnicze. Wkońcu docieramy do St. Denis, ale zdaje nam się, żeśmy się pomylili. Zamiast ogromnie ożywionego przedmieścia, widzimy tylko popuszczone żaluzje sklepów i pozamykane drzwi. Przez puste ulice dąży dalej wojsko. Jest to sobota w południe i panuje śliczna pogoda.

Gdzie podzielił się Paryżanie? Obraz ten nie zmienia się nawet w chwili, kiedy wkraczamy do samego Paryża, i docieramy do Łuku Triumfalnego. Ludzi nie widać prawie wcale, tylko tu i ówdzie zanadto można grupę rozmawiających. Za-

dnym aut, poza niemieckimi autami wojskowymi, żadnych autobusów, żadnych kolejek podziemnych, nie! Wszystkie sklepy i lokale są zamknięte. Z trudem odszukujemy dwie lub trzy kawiarenki, które zdaje się jeszcze funkcjonują. Olbrzymi kłedyś, tak ruchliwy Paryż, opustoszał: robi to niesamowite wrażenie. Zatrzymujemy się przy Łuku Triumfalnym. Tym razem natykamy się wkońcu na ludzi, są to Paryżanie i żołnierze niemieccy, którzy stoją przed grobem Nieznanego Żołnierza. Francuzi spoglądają na grób, na którym pali się ciągle wieczny płomień milczącego i ponuro. Niemcy ze wzruszeniem. Widzimy, jak przybывают przed grób żołnierze i oficerowie, salutują go poważnie i ze skupieniem. Kilka Francuzek płacze. Powoli zaczynamy rozumieć, czem jest obśędzenie Paryża przez Niemców. To, co dotarło do nas jako wiadomość, to zaczynamy dopiero przeżywać. Dlaczego żołnierze niemieccy udają się najprzód pod Łuk Triumfalny? Dlatego, że nigdzie in-

dziej, jak właśnie tu nie można lepiej zrozumieć olbrzymiego zwycięstwa niemieckiego, tu przed pomnikiem sławy francuskiej armji. Dlatego też zachowują się żołnierze cicho, wcale ze sobą nieomal nie mówią, tylko oddają się wrażeniom i spokojnie stoją obok smutnych Francuzów. Tegoż popołudnia znów widzimy nowe twarze przed Łukiem Triumfalnym: długo jeszcze Niemcy i Francuzi będą udawać się na to miejsce, aby zrozumieć jedni — znaczenie zwycięstwa, drudzy — znaczenie klęski.

Oddalwszy się od tego miejsca, zapytujemy Francuzów, dlaczego Paryż jest taki opustoszały? Odpowiedź brzmi: Paryżanie bali się! Nie trudno zresztą nawiązać rozmowę z pozostałymi mieszkańcami miasta. Są naogół uprzejmi i

w wysokim stopniu czują potrzebę rozmowy.

W przeciągu dwóch dni stwierdzamy, że więcej jak połowa mieszkańców Paryża

opuszcza miasto i pozostali nie wydalają się z domów ze strachu przed Niemcami. Kto był winien tej ucieczki? Przedewszystkiem — jak nam opowiadali Paryżanie, francuska propaganda, a następnie ucieczka rządu, która spowodowała paniczne nastroje ludności.

Przekonaliśmy się wkrótce, że sąd ten zgodza się z prawdą, gdy udaliśmy się do hotelu, który nam wskazała komendantura. Nie było tam nikogo, kto by nam wskazał pokój, i z trudem tylko zdołaliśmy dostać szklanke kawy. Dopiero wieczorem zjawił się portjer, kucharz i kilku kelnerów, a w niedzielę przybył nawet liftboy i pokojówka.

W dniu naszego przybycia znaleźliśmy jeszcze chwilę czasu, aby pojechać do Wersalu. Nie zauważyliśmy ani jednego Francuza i tylko trochę żołnierzy niemieckich. Wywieziono z zamku wszystkie obrazy, rzeźby, dekoracje ścienne i t. d. — Wiele przejęć i korytarzy zostało zakrytych betonem i zaopatrzonych w drzwi ogniotrwałe. Równie jak w wielu innych pamiątkowych miejscach, zabezpieczono zamek Wersalski przed atakami lotniczymi i walkami, których się nie doczekał.

Pierwsze moratorium wojenne.

Kraków, 22 czerwca.

Wiadomo, jakie niezwykle komplikacje finansowe nastąpiły po wojnie światowej, kiedy to państwa Ententy winne były olbrzymie sumy Stanom Zjednoczonym. Dług ten nie został wyrównany pomimo niezliczonych konferencji na ten temat i ciągłych naponów. Okazało się, że łatwiej jest zaciągnąć pożyczkę, jak ją spłacić.

Również w obecnej wojnie i bezpośrednio przed nią miała Ameryka Północna niezwykle trudności ze swoimi dłużnikami. Pomimo, że wielu z nich cieszyło się względny dobrobytem, miało budżet jako tako zrównoważony, gdy dochodziło do placenia długów, wymawiali się dłużnicy niemożnością ich załatwienia, prosząc o

dalszą zwłokę. Jedyna bodaj Finlandja, kraj stosunkowo niezbyt bogaty, ale niezwykle dobrze zagospodarowany, umiała sobie dać radę ze swoimi długami i ze wzruszającą wprost punktualnością wpływały spłaty pożyczek do kas państwowych USA. Również podczas obecnej wojny zaszedł wypadek, który w dzisiejszym rozstroju gospodarczo-finansowym należy uważać za unikat. Pomimo przegranej wojny z Rosją, odstąpienia pewnej części swojego terytorjum, dużych szkód w gospodarce kraju wpłacił Finlandja kwotę 159.000 dolarów, spłacając część swych należności. Dzień przed wręceniem czeku na daną sumę postanowił wydział finansowy długów wojennych Stanów Zjednoczonych zwrócić się do

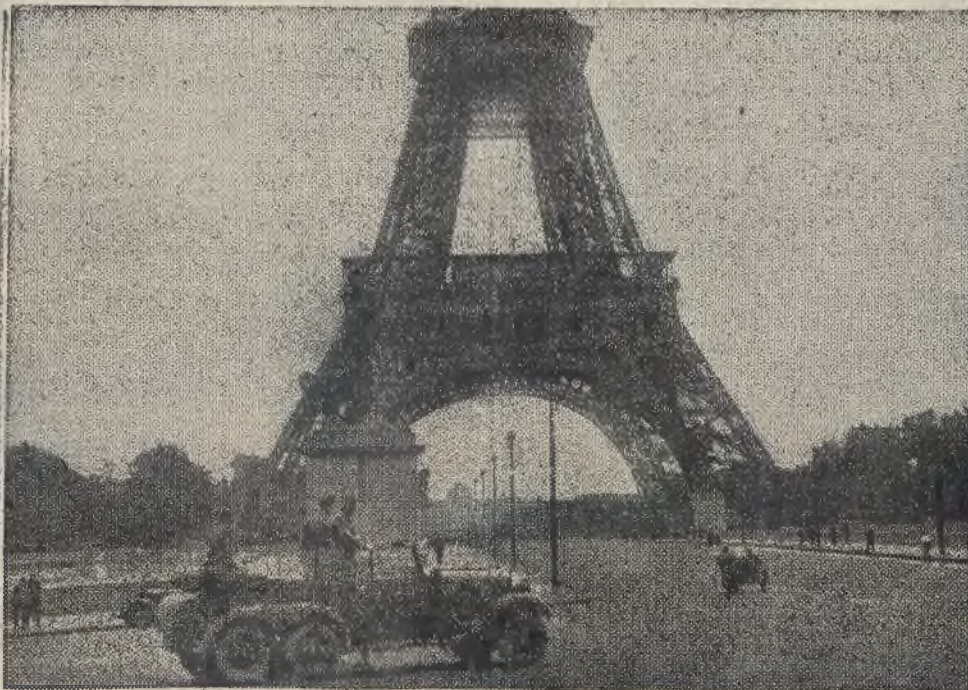
kongresu z wezwaniem, aby Ameryka zrezygnowała ze spłaty długów fińskich. Tem większe było jej zdziwienie, gdy mimo wszystko otrzymała płatną ratę.

Nie dziwnego, że sytuacja z punktu widzenia czysto etycznego i zwyczajów towarzyskich między narodami stała się nieco nieprzyjemna, gdyż Finlandja uprzędziła gest dobroczynny USA również wspaniałym gestem, dotrzymując zobowiązań. Było to tem nieprzyjemniejsze, że pomoc Stanów Zjednoczonych wobec Finlandji była dosyć problematyczna w czasie wojny z Rosją, pomimo bardzo szumnych i serdecznych zapowiedzi.

Już przed rokiem chciały Stany Zjednoczone uczcić swojego jedynego rzetelnego dłużnika, chcąc mu wystawić pomnik za kwotę 100.000 dolarów, która to suma wynosi 1/3 długu fińskiego. Nie przystąpiono jednak do wykonania tego planu, gdyż Amerykanie doszli do przekonania, że należałoby przekazać tę kwotę naszym Finlandjom, którzy lepiejby ją umieli wykorzystać.

Weobec tego pięknego gestu Finlandji, czuły się Stany Zjednoczone w obowiązku honorowym uczynienia również czegoś dla pobitego i zniszczonego kraju i udzieliły mu 10-letniego moratorium. Pociągnięcie to zasługuje na podkreślenie, gdyż, jak wiadomo, buisnessmani amerykańscy znają się na wartości pieniądzy i niechętnie darują zaległe długi. Należy przypuszczać, że wiele innych zobowiązań wojennych, jak wykazała to praktyka z czasów po wojnie światowej, będzie musiała być objęta moratorium, umożliwiającem wybrnięcie z gospodarczych kłopotów. (p)

Fragment wkroczenia wojsk niemieckich do Paryża.

U stóp wieży Eiffila przeciągają motocykle i samochody wojskowe. Na ulicach, zwykle bardzo ożywionych, widać tylko pojedyncze osoby, które z zainteresowaniem obserwują żołnierzy niemieckich.

Ekscesarzowa Zyta udała się do Hiszpanji.

Madryt, 21 czerwca. Uciekając z Francji przybyła we środę do Irunu ekscesarzowa Zyta i arcyksiążkę Otto. Obydwójce mają podobno zamiar udania się do Portugalji.

Pozatem przybyła na ziemię hiszpańską infantka Franciszka Marja Izabela i Marja Antonja Bourbon-Parma, jak również wielka księżna Luxemburgu.

Król Wiktor Emanuel przyjął ambasadora sowieckiego.

(::) Rzym, 22 czerwca. Król włoski i cesarz, który specjalnie w tym celu przybył z terenów operacyjnych, przyjął w mieście bliżej nieokreślonym ambasadora Rosji Sowieckiej Mikołaja Gierkina, celem odebrania od niego piśmie uwierzytelniających. (p.)

Egipt nie chce wojny.

(!!) Kopenhaga, 22 czerwca. Według doniesienia Reutersa z Kairo, premier egipski Ali Maher Pasza oświadczył w parlamencie, przemawiając na temat stanowiska Egiptu w obecnych okolicznościach, że Egipt w obecnych okolicznościach nie chce wojny, że rząd będzie prowadził politykę bardzo ostrożną, wypracowaną przez parlament i zdecydowaną jest kontynuować ją z całą dobrą wolą, aby uchronić kraj od niebezpieczeństwa wojny. Rząd wydał rozkaz niepoświadczania żadnych ataków. Wojska również zostały co nieco o kilka kilometrów, aby nie dać powodu do zawiązania kraju w wojnę.

Zastępca dyplomaty. Stanów Zjedn. znowu w Berlinie.

Berlin, 22 czerwca. Sprawujący funkcje dyplomatyczne ambasady Stanów Zjednoczonych w Berlinie, p. Kirk, po 10-ciu dniowym pobyciu w Stanach Zjednoczonych, powrócił we czwartek do Berlina, a to drogą lotniczą z Nowego Jorku przez Lizżabę i objął sprawę ambasady.

Utrata rynków zbytu zmusza Anglię do zniszczenia olbrzymich zapasów kakao.

(!!) Genewa, 22 czerwca. Według doniesienia „Manchester Guardian” rząd brytyjski został zmuszony do nakazania zniszczenia większej części zapasów kakao w zachodniej Afryce, ponieważ nie jest w stanie ulokować tych mas towaru na gwałtownie zmniejszających się rynkach, jakie mu jeszcze pozostały do dyspozycji.

Podsekretarz stanu dla kolonii oświadczył w Izbie gmin, że nakaz zniszczenia obejmuje olbrzymie ilości towaru i że w praktyce nakaz ten musi być stosowany powściągliwie przez cały czas trwania wojny.

W listopadzie ub. roku brytyjskie ministerstwo wyzywania zajęło całą ziemię w brytyjskiej Afryce zachodniej oraz część ziemi w Ghanie i w Indiach zachodnich. Zajęcie to dotyczyło całonocnych zapasów, wynoszących około 400.000 ton, z czego Anglia na własną potrzebę nie zużyła w tym samym wypadku więcej jak 100 tysięcy ton. Ponieważ dla zbytu towarów pozostały rynki tylko nieliczne, a pozatem konieczność daleko posuniętej oszczędności tonażu okrętowego uniemożliwiała wywiezienie tych wielkich ilości kakao pozostała tylko jedna droga, mianowicie zniszczenie zapasów. (p.)

Anglia przejmując dostawy francuskie.

(!!) Waszyngton, 22 czerwca. Minister finansów Morgenthau zakomunikował, że Anglia nie odchodzi od swojego propozycji Francuzów w sprawie zawieszenia broni w porównaniu z fabrykami i kopalniami amerykańskimi w sprawie przedjęcia zamówionych przez Francuzów, a nie dostarczonych jeszcze swym sprzymierzeńcom dostaw wojennych.

Anglicy uprowadzili parowiec hiszpański.

(::) Madryt, 22 czerwca. Hiszpański parowiec francuski „Ciudad de Sevilla” w drodze powrotnej z Ameryki południowej do Kadyksu został przez Anglików zatrzymany i odprowadzony dla kontroli do portu w Gibraltarze. Znajduje się tam również drugi okręt hiszpański dla przeprowadzenia na nim kontroli.

Anglicy skenfiskowali pocztę amerykańską.

(68) Nowy Jork, 22 czerwca. Jak donosi „Journal American” Anglicy skenfiskowali ponownie 817 funtów poczty z amerykańskiego hydroplanu „Yankee Clipper”, który udając się do Ameryki we czwartek był zmuszony wskutek silnego wiatru przeciwnego lądować na wyspie Bermuda. (p.)

Zaostrzona kontrola obokrajowców w Anglii.

(::) Sztokholm, 22 czerwca. Londyński korespondent „Svenska Dagbladet” donosi swemu piśmie, że w Anglii znacznie oobstrza się kontrolę obokrajowców. Strefy ochronne wzdłuż wybrzeża zostały na skutek zarządzenia władz brytyjskich ponownie wyznaczone. W 30 km szerokiej strefie, ciągnącej się od Hastings na wybrzeżu południowym aż do Humber na wybrzeżu wschodnim, władze wojskowe są uprawnione wydatnie wszystkie osoby, nie wyłączając obywateli angijskich, zabraniając im pobytu na tym obszarze. Iżcenne znane miejscowości: Kapielowo, znajdujące się w strefie zakazanej są odcięte od Londynu.

Rozdźwięki angielsko-francuskie.

Kraków, 22 czerwca. Ostatnie wydarzenia na froncie francuskim coraz silniej odbijają się na stosunkach francusko-angielskich, które w ostatnich dniach doprowadziły do silnych rozbieżności. Francja wysuwała wobec Anglii pretensje, że jej militarna pomoc była grubo niewystarczająca, natomiast Anglia uważała, że jej spójność powzięta mimo klęski flandryjskiej walczyła do ostatniego w imię wspólnego sojuszu. Anglijski rząd wystąpił również w sprawie ministra spraw zagranicznych Francji Baudouin. Churchill powiedział w odniesieniu do stanowiska wobec Francji, że Anglia nie może obecnie zrezygnować z wykonania przez sojusznika swoich zobowiązań. O katastroficzną strategię we Francji wyraził się, że nastąpiła, gdyż głównemu dowódcy francuskiemu niszczył się wycofać swej armii z północnej Belgii, i dodał na koniec: „Skąd, że się tak stało, gdyż armia bieżąca w Belgii była lepiej wyposażona i mogła być niemiernie użyta”. W przeciwnieństwie

do tych słów stoi oświadczenie Baudouin: „Otrzymałmy bezwzględnie pomoc ze strony Anglików, ale nie była ona odpowiednio przydzielana do metod nowoczesnej wojny, to też nie mogła odegrać odpowiedniej roli”. Te wewnętrzne rozbieżności tworzą poważne przeciwności wobec planu Churchillia stworzenia unii francusko-angielskiej, — przedłożonego przed kilku dniami rządowi francuskiemu. Francuzi przyjęli go dosyć chętnie, gdyż w ten sposób Francja stałaby się częścią imperium brytyjskiego, a gen. Weygand stałby się automatycznie podwładnym gen. Francoisa. Nie dziwnego, że nacjonalizm to tak się zastrzeżył, iż gen. Weygand miał podobną zamiar zaproszenia premiera Reynaud, czego jednak nie dokonał, nie chcąc jeszcze bardziej pogłębiać zamieszania. Współpracownik premiera — Mandel, dał się tak we znaki narodowi francuskiemu, że w sprawie liczenia armii i egzekucji musiał u prezydenta Lebrun interwenjować sam nuncjusz papieski.

W stolicy przemysłu wojennego

Kraków, 22 czerwca. Gwałtowne pęty armii niemieckiej objęły również olbrzymie zakłady zbrojeniowe Schneider w Le Creusot położone w środkowej Francji. Słowo Le Creusot stanowiło w przedwojennej Europie synonim przemysłu zbrojeniowego, podobnie, jak czeska Skoda, czy też niemiecki Krupp. Dwie trzecie olbrzymich zakładów sięgają stu lat wstecz, w tymże bowiem czasie, tj. w roku 1836 założył Eugeniusz Schneider, który pochodził z Zagłębia Saary, wielkie przedsiębiorstwa techniczne w miasteczku Le Creusot, obejmującym dzisiaj około 40.000 mieszkańców. Przy pomocy swojego brata, Adolfa, który był bankierem w Paryżu, zdołał on zgromadzić wielkie kapitały celem uruchomienia tych zakładów, co poszło tam łatwiej, że wkrótce dostał olbrzymie zamówienia rządowe. W Le Creusot wybudowano pierwszą francuską lokomotywę, nie mówiąc już o licznych armatach i wszelkiego rodzaju sprzęcie wojennym.

Granica między fabryką wojenną a pokojową nie była w zakładach Schneider ściśle utrzymana, gdyż produkowano tam jedną i drugą. Gdy przed obecna wojną rząd francuski zamierzał ulepszyć wielkie zakłady, powołując się na odpowiednią ustawę, pozwalającą objąć państwu wszystkie tego rodzaju przedsiębiorstwa w swoją rękę, broniła się firma Schneider twierdzeniem, że produkcja jej potrzebna jest nie tylko państwu i wojsku, ale również cywilnemu przemysłowi Francji. Olbrzymie zakłady coraz to bardziej powiększały się, włączając w swój zakres działania stożnie, warsztaty artyleryjskie, elektrotechniczne, fabryki samochodów, kopalnie, węgla i t. d. Ale nie wszystkie te warsztaty znajdowały się w samym miasteczku Creusot; niektóre z nich miał Schneider również i w Hawrze, w Harfleur i w Hcé. Utrata wielkich zakładów Schneider-Creusot jest niezwykle ciężkim ciosem dla armii francuskiej.

Historyczny wagon, kamień pamiątkowy i pomnik z Compiègne zostaną przeniesione do Berlina.

Główna Kwatera Wodza, 22 czerwca. Po zakończeniu aktu w lesie koło Compiègne Adolf Hitler wydał rozkaz przeniesienia do Berlina historycznego wagonu, kamienia pamiątkowego i pomnika triumfu niemieckiego. Ponadto przył i nasypy obustronnie mają być zniszczone, natomiast pomnik marszałka Focha ma pozostać w niemieckim stanie.

Anglicy byli zbiorowiskiem nieokreślonych elementów.

Charakterystyczne oskarżenia nowego oficera norweskiego.

(!!) Oslo, 22 czerwca. Norweska prasa profesjonalna ogłasza liczne opowiadania norweskich żołnierzy na temat smutnych doświadczeń poczynionych ze swymi dawnymi angielskimi „sprzymierzeńcami”. Opowiadania te malują dosadnie coraz bardziej wzrastające wśród narodu norweskiego oburzenie z powodu zarady Anglii.

Pewien oficer norweski, który zajmował pozycję w pobliżu Andalsnes opisał następująco szczegóły swych przeżyć. Wszyscy norwescy żołnierze z jego oddziału, nawet ci, którzy jako marynarze objeżdżali cały świat, wyrażali zgodną opinię, że jeszcze nigdy nie mieli do czynienia z takim zbiorowiskiem nieokreślonych elementów, jak angielska wojska polikowe w Norwegii.

Juz na pierwszą wiadomość o zbliżaniu się wojsk niemieckich, wielu Anglików porzuciło broń i ekwipunek wojenny i uciekło. Przecież nie zapomnieli oni w żadnym wypadku zabrać ze sobą papierosów, wódek i herbaty. Zarówno w czasie marszu Anglików od wybrzeży do wnętrza kraju, jak i w czasie ucieczki splądrowano doszczętnie sklepy i domy prywatne. W wielu wypadkach Anglicy rekwizowali samochody sanitarne pod pozorem, że mają „ranżach”. Skoro tylko temi samochodami odjechali nieco dalej, wyrzucali z nich szoferów norweskich i uciekali dalej.

Niepokój z powodu ataków lotniczych w Anglii

Sztokholm, 22 czerwca. Jak donoszą korespondenci, ludność angielska jest zaniepokojona i obawia się skutków mających nastąpić nalotów niemieckich eskadr bombowców. „Svenska Dagbladet” donosi z

Zaniepokojenie w Turcji o los skenfiskowanych okrętów tureckich.

(::) Istambul, 22 czerwca. Turecka opinia publiczna, a zwłaszcza kręgi armatorskie, są silnie zaniepokojone o los okrętów tureckich, skenfiskowanych przez Anglików i Francuzów. Dotychczasowe kontrakty tych okrętów zostały uznane za nieważne, z powodu siły wyższej. Jak komunikuje turecki konsul w Marsylii, kapitanom tych okrętów pozwolono wrócić do Turcji. We środę nadeszła wiadomość, że rząd francuski skenfiskował wszystkie zagraniczne parowce na transporty do Afryki, wśród nich także okręty tureckie. (p.)

Zajęcie Strassburga wywołało żywe echo we Włoszech

(::) Rzym, 22 czerwca. Dwa fakty przytoczone w komunikacie naczelnej komendy armii niemieckiej we czwartek wywarły bardzo silne wrażenie na włoskiej opinii publicznej, mianowicie zajęcie Strassburga i pierwsze kroki odwetowe wobec Anglii. Podczas kiedy tenże naloty samolotów angielskich na otwarte miasta niemieckie wywołały w całym Włoszech żywe oburzenie, to obecnie stwierdza się z widocznym zadawaniem, że lotnictwo niemieckie przystąpiło do akcji odwetowej. Tylko w ten sposób można odpowiedzieć na zbrodnicze metody angielskie, ponieważ obudny Albion nie rozumie innego języka.

Radość Niemców z powodu zajęcia Strassburga odbiła się również we Włoszech dużym echem. (p.)

Tajemnicza eksplozja.

Sztokholm, 22 czerwca. Na końcu ulicy Longoner Fleet Street w Londynie wybuchł w ub. piątek — jak donoszą korespondenci — tajemnicze eksplozje. Na Ludgate Circus wyleciał w powietrze, znajdujący się w podziemiach zakład asanizacyjny, przyczem lecące materiały i gruzy rozleciały się po okolicznych ulicach. Różne budynki, m. in. znana jedynolajnia Lyonsa i główne biuro firmy David Bepe zostały mocno uszkodzone. Liczne rannych nie jest w komunikacie podana. Sprawy zniknęły bez śladu. Tymczasowy komunikat o eksplozji tego zakładu podaje jako powód zapalenie się nagromadzonych gazów w rurach kloacznych.

Japończycy w Londynie.

Kraków, 22 czerwca. Jak się dowiaduje jedno z pism niemieckich, mają wszystkie urzędnicze ambasady japońskiej w Londynie opuścić w końcu czerwca to miasto, podobnie jak uczynili to poprzednio obywatelki neutralnych państw. (p.)

Japania i Indochiny.

Tokio, 22 czerwca. Wobec ciężkiej klęski poniesionej ostatnio przez Francję dochodzi opinia japońska dopiero powoli do zrozumienia sytuacji i coraz częściej zastanawia się nad nową wytworzona sytuacją w związku z przewidywaną hegemonią Niemiec w Europie. Wobec tego, że Francja posiada część Azji w postaci kolonii Indochin, zamierza Japonia ustosunkować się do tego faktu, podnosząc ze swej strony pewne pretensje do tego kraju, który bardziej jest bliski i dla niej ważny, niż niderlandzkie zamorskie kolonie. (p.)

Pogrzeb u Scytów.

Zgóra 2500 lat temu olbrzymie przestrzenie nad morzem Czarnym między ujściem rzek Dunaju i Donu zajmował dziki i wojowniczy naród Scytów. Grecki historyk Herodot dostarczył nam niezmiernie ciekawych danych, dotyczących się zwyczajów i obyczajów Scytów.

Kiedy np. umierał król Scytów, to chowano go z wielkimi honorami, na specjalnym cmentarzu przeznaczonym dla królów. Dla zmarłego króla wykopywano olbrzymi szwaczkaty dół. Zmarłego rozciągnano brzuch, wyrzucano wnętrzności i napełniano ziarnami wosnych roślin. Następnie brzuch zasywano, a całe ciało zmarłego pokrywano woskiem i składano na wielkim wozie.

Na tym wozie wozili Scytowie zmarłego króla na całym królestwie, od jednego piątku do drugiego. Każdy poddany musiał okazać wielki smutek, i aby go zamianifstować, musiał odebrać sobie kawałek ucha, albo podrapać twarz, a lewą rękę przekłuć strzałą i później postępować za wzorem. W ten sposób dokłada wozu zbierał się olbrzymi tłum ludzi, który postępował od jednej miejscowości do drugiej, dopóki nie dojechał do miejsca, gdzie znajdował się grób.

Ponieważ Scytowie wierzyli, że dusza człowieka żyje na smierci, składali do grobu nie wszystko, czego zmarły używał za życia. Podczas pogrzebu więc dusiili najcenniejsze nabytki ukochaną przez króla kobietę i kładli ją do grobu, a obok najprzeważniejsze przedmioty.

W rok po pogrzebie króla Scytowie znów zbierali się nad jego mogiłą i znów przyznawali indkie ofiary. Z dawniejszej służby króla wybierali jeszcze 90 osób i 50 najcenniejszych koni, dusili ich i składali do grobu. (p.)

Książę Windsoru w Hiszpanji.

(::) Barcelona, 22 czerwca. Książę Windsoru przekroczył we czwartek popołudniu granicę francusko-hiszpańską i przybył do Barcelony. Wobec dziennikarzy odmówił on udzielenia jakiegokolwiek wyjaśnienia. Jak słychać, w sobotę książę wyjedzie do Madrytu.

Daladier również wyjeżdża.

(::) Bruksel, 22 czerwca. Informacja, że brytyjski premier Daladier, który w sposób lekkomyślny i bez właściwej przyczyny wypowiedział Niemcom wojnę, zwrócił się — jak wielu innych dyktatorów — o udzielenie mu wizy pobytowej hiszpańskiej. Stało to sama historia! Odpowiedzialni za wybuch wojny politycy wyjeżdżają, pozostawiając własny naród w biesie i nędzy.

Uciekający politycy nie zapominają o złocie.

(::) Madryt, 22 czerwca. Były premier belgijski van Zeeland, który również uciekł do Hiszpanji, przywiózł z sobą 670.000 belgijskich franków, 200.000 franków francuskich, 17.000 dolarów i 40.000 funtów szterlingów, wszystko w złocie. Van Zeeland jest znany ze swych ścisłych stosunków z międzynarodową kłótką filofrakcyjną i zupełną obojętnością dla losu narodu belgijskiego zaprzętywał na siebie, jak widać, w złocie niezgodne dowozy, aby nie czuć biedę na emigracji.

Komentarz japoński do ustępstwa Francji w Indochinach.

(!!) Tokio, 22 czerwca. Dziennik „Jomiji Shimbun” komentuje bezwzględnie Francji nieposłuszną zachęta materjałów wojennych przez Indochiny marszałkowi chińskiemu Czang-kaj-szekiowi i podbrzusiu przytem, że Japonia nie zapomni nigdy niebezpiecznego stanowiska Anglii i Francji w kwestii Indochin. Stałym celem tych państw była uciekanie Japonii dla opamowania Azji. Ale te czasy obecnie skończyły się.

Z DNIA:

Filozofia na scenie.

Gdy orkiestra zaczyna grać jakże dobrze wszystkim znanemu marszu, gdy nad sceną cyrkowa rozlega się swawidło uszyczone przez potężny reflektor, gdy po kilku chwilach pobytu w cyrku nozdrza nasze przyzwyczajają się do zapachu dzikich zwierząt i wógrów znajdujących się na arenie, ogarnia nas nieco *prymitywny, odpustowy nastój*. Przechodzimy więc ludźmi bardzo krytycznie nastawionymi wobec różnych zjawisk, wychodzi z nas reszta dziecięcości, zaczynamy żyć w warunkach, których dawno już nie zauważaliśmy u siebie.

Oczekujemy z bijącym sercem sztucznie wykonanych przez tresowane tygrysy, chociaż wiemy, że polegają one zawsze na skakaniu przez obcęgi, ciężymy się na popisie linoskoków spacerujących z parasolką w rękę po linie, a w końcu doznajemy się nie możemy „sensacyjnego” numeru, polegającego na rzeczywiście bardzo zgrabnej akrobacie. Wszystko to widzieliśmy już tysiąc razy i wie się na pamięć, co nastąpi, a mimo to oczy publiczności lirycznie wlepione są w wykonawców tych sztuczek.

Nie ma tutaj żadnych gwałtownych niepodzianek, a tylko zaciekawienie technika wykonania. Nie zachodzi więc moment psychologiczny jak w teatrze, gdzie właściwie wszystko odbywa się na *wewnątrz człowieka*, gdy tutaj to co się dzieje, jest dlatego także emocjonujące, że odbywa się *nazewnątrz*, na arenie *istoty na zewnątrz*.

Przypominają mi się zawsze stare niderlandzkie obrazy, przedstawiające ludowe zabawy. Ile w nich koloru, ile wyrazu, ile nieświadomej nieraz *siły i entuzjasmusu*. Szeroki na twarzy chłop, dobrze podpisany, cieszący się niezwykle prymitywnymi dowcipami, obserwują zagapieni, produkując wredziawą lubostawczą z takim napięciem, jakby encydlo o ich zbawienie.

Nie ma takiej kultury i takiego wieku, którego wyrzuciły nawet najbardziej wykształconego człowieka z pierwotnego pały. W pewnym chwili każdy człowiek chce być tylko prostym... człowiekiem i to człowiekiem reagującym na najbardziej prymitywne bodźce.

Może powie ktoś: tem gorzej dla człowieka! Nie powinno się poddawać prymitywnym, odziedziczonym po przodkach zamieszkiujących lasne gęste impulsom. Człowiek powinien być niekiedy stworzeniem, cyfelowanem niejako przez wychowanie, naukę, dobre maniere i inne nabytki, a jego psychologia powinna być po prostu *„koronowaną robotą”*.

Gdy cyrk bynajmniej nie ułatwia tego przegranego procesu psychologicznego, przeciwnie, działa wbrew kulturalnym nabytkom i czyni człowieka szczerym, prostym, zwykłym.

I to właśnie stanowi jego wartość. Zwalazca bowiem ostanie czasu ukazywały, że nie trzeba zadaleka odchodzić od swojej właściwej natury, bo łatwo się zdarzyć może, że człowiek stanie się sam sobie obcy i nie będzie mógł powrócić do własnej „formy”.

Przebieg w życiu tej pierwotnej świątyni, wytrzymałości, entuzjasmusu i tytu innych cech, aby móc dokonać wielkich rzeczy.

Z teatru nawet najciekawszego, ze sztuki najbardziej psychologicznej, wychodzimy nieco zmęczeni, a jeżeli nie zmęczeni, to zaabsorbowani różnymi powozami myślaniami. Właściwie orzechywiatac działa na ludzi tylko *gdy bardzo lekka komedia*,

albo też *prostoty farsa*. Jest to może dla intelektualisty mało połączającą zjawiskiem, i mimo to jednak bardzo charakterystycznym potwierdzającym teorię, że człowiek raz poraz chce powrócić do *wzrostu swej egoisty*, z którego kładys wyszedł.

Siłach i energią jakiej pod różnymi po-

Rejestracja rzemieślników w Krakowie

Kraków, 22 czerwca. Zwracamy uwagę wszystkim rekordzielom krakowskim, że Izba Rzemieślnicza w Krakowie wydała zarządzenie, według którego wszyscy rzemieślnicy muszą być zarejestrowani w Izbie. Dla wszystkich rzemieślników w dystrykcie krakowskim zarządzone przymus rejestracji do cechów oraz obowiązki rejestracji.

Wykonywanie rzemiosła bez równoczesnego należania do cechu miejscowego, jest niedozwolone. W wypadkach watałwych, do którego cechu należy zgłosić przystąpienie, wyjaśnić udział Izba Rzemieślnicza w Krakowie, ul. św. Anny 9.

Rejestrację wszystkich rzemieślników, którzy wykonują rzemiosło na terenie miasta Krakowa przeprowadza Izba Rzemieślnicza w Krakowie, ul. św. Anny 9. Pozostali w dystrykcie krakowskim rzemieślnicy winni się zgłosić do rejestracji w zarządzie tej gminy, na obszarze której wykonują rzemiosło. Zgłoszenia należy dokonywać najdalej do 31 lipca 1940.

Zgłaszający się do rejestracji winni przedstawić niezbędne dokumenty, w szczególności kartę rzemieślniczą lub kopię tejże kartę przemysłową, kartę

meldunkową, metrykę prozin lub chrztu, kartę rejestracyjną na rok 1940 i świadectwo przemysłowe na rok 1939.

Przedsiębiorstwa rzemieślnicze oraz rzemieślnicy, którzy w terminie do dnia 31 lipca 1940 nie zgłoszą przystąpienia do właściwego cechu, oraz nie dopełnią obowiązku rejestracji, nie otrzymają po tym terminie przydziału surowców i materiałów dla celów przemysłowych. Ponadto tym rzemieślnikom, oraz przedsiębiorstwom rzemieślniczym będą odebrane uprawnienia do dalszego samodzielnego wykonywania rzemiosła.

Rejestracja na terenie Krakowa została zorganizowana w ten sposób, że począwszy od dnia 24 czerwca (poniedziałek) egzekucji przeprowadza się rejestrację rzemieślników jednej gminy.

W interesie rzemieślników leży bliższe zapoznanie się z terminarzem rejestracji, przytem zaznaczeniu, że w poniedziałek rejestracja się zaczyna, perukarzy, spikarzy, których nazwiska zaczynają się od litery A do litery K. We wtorek 25 czerwca rejestracja się ta sama galaz rzemiosła od litery L do Z.

wajowe umieszczone są w niedogodnych punktach, a publiczność nie ma możliwości wsiadania do tramwaju bezpośrednio z chodnika, ale musi przechodzić przez jezdnię, w danych punktach zazwyczaj bardzo ruchliwa. Przytaczamy dosłownie parę zdań z powyższej wspomnianego listu:

— Do tramwaju nr. 4, idącego z Rynku na Błonia, jest się zmuszonym w wyładunku ulicy Szawskiej zejść z chodnika i opeścić tramwaj, by wsiąść ze środka jezdni, gdzie jest szalony ruch. Tam można tylko cudem uniknąć wypadku i przejechania. Drugi taki niebezpieczny przystanek jest u wyładunku ulicy Biłsudskiego, gdzie wsiadając do wozu nr. 2, idącego w stronę Zwierzyńców, też trzeba wsiadac ze środka jezdni, a ruch samochodowy jest tam olbrzymi. Takich przystanków bez uwzględnienia bezpieczeństwa ludzi jest bardzo wiele w mieście.

Autor listu zwraca ponadto uwagę na fakt, że na linii tramwajowej nr. 4 kursuje bardzo mało wozów, a na przystankach trzeba niejednokrotnie czekać nawet 20 minut.

Sądymy, że Dyrekcja Krakowskiej Miejskiej Kolei Elektrycznej rozpatrzy tę sprawę i idąc na rękę szerokim pręszom publiczności, umieści w miarę możliwości przystanki w dogodniejszych miejscach.

KRONIKA.

Zbiórka metali z polskich i żydowskich gospodarstw domowych.

Kraków, 22 czerwca. Termin składania metali z gospodarstw domowych przedłużył starosta mielecki do 29 czerwca br. Z dniem 29 czerwca 1940 r. zbiórka będzie ukończona.

Pracownicy osobom, które odpowiednich metali dotąd nie oddały, zastępuję się przymus za pośrednictwem organów policyjnych.

Geny sprzedażne monopolowych sztucznych środków żywnościowych.

Kraków, 22 czerwca. W dn. 3 czerwca ukazano się zarządzenie o cenach sprzedaży sztucznych środków żywnościowych. Ceny te przedstawiają się następująco (w opakowaniach monopolowych, zatwierdzonych przez kierownika wydziału finansów przy urzędzie Gen. Gubernatora):

W opakowaniu A: 10 g. sacharyny kryształowej, 140-krotnie słodkiej, 3.50 zł.; w opakowaniu B: 100 g. sacharyny kryształowej 140-krotnie słodkiej 34 zł.; w opakowaniu C: 500 sacharyny kryształowej 140-krotnie słodkiej 168 zł.; w opakowaniu D: 100 tabletek sacharyny 110-krotnie słodkiej 70 gr.; w opakowaniu E: 500 tabletek sacharyny 110-krotnie słodkiej 3.30 zł.

Opakowania monopolowe są zaopatrzone w banderole z napisem według ustalonego wzoru. Banderole wykonane są w druku

dwubarwnym, a mianowicie w dominującym kol. czerwonym — paczki A, niebieskim — paczki B, zielonym — paczki C, żółtym — paczki D, brązowym — paczki E.

Cyrc Buscha na tournée po Gen. Gubernatorstwie.

Kraków, 22 czerwca. Zachęcona obrzymieniem powodzeniem przedstawień dyrekcja Cyrcu Buscha postanowiła przedłużyć pobyt Cyrcu w Krakowie aż do wtorku 25 czerwca włącznie. Każdego dnia odbywać się będą dwa przedstawienia o godz. 3.30 i 8 wieczór.

Po zakończeniu pełnego sukcesów pobytu w Krakowie Cyrc Buscha wyjeżdża na tournée po Generalnem Gubernatorstwie. Na pierwszy dzień pojedzie Tarnów, gdzie Cyrc Buscha zatrzyma się przez dwa dni, a to 25 i 27 czerwca, a następnie Rzeszów. W Rzeszowie Cyrc Buscha zabawi trzy dni: 28, 29 i 30 czerwca.

Na dalszym planie leży odwiedzenie Lublina, Radomia, Łodzi, Tomaszowa Mazowieckiego i Częstochowy. Rozważana jest również możliwość urządzenia gościnnych występów w Warszawie.

Likwidacja groźnej szajki bandytów.

(=) Częstochowa, 22 czerwca. Dnia 25-go maja w Boju niewyskleczono bandytc dokonałi zachwałego napadu na mieszkające H. Wraszczycka, właściciela realności przy ul. Kawczyna Gólna, przyczem zamordowali go. W czasie tego napadu bandyci uzbromieni w rewolwery i palki zraniłi nadto 3 osoby. Łupem złotychyńców padła gotówka w sumie 850 zł., przeważnie w monetach srebrnych, oraz wartościowe przedmioty złote.

W wyniku dochodzeń udało się policji w dniu 27 maja wpaść na ślady zbrodniarzy, a następnie ich ująć. Sa to poprzednio wielokrotnie karani przestępcy, którzy w okolicach Częstochowy i Piotrkowa dokonali w ostatnich miesiącach liczyńch rabunków. Banda ma na sumieniu swych 15 napadów rabunkowych. W toku dochodzeń wszyscy przynależni się do zarzęconych im przestępców.

Głós czytelników w sprawie tramwaju.

(b) W związku z naszym artykułem pt.: „Dziesięcioro przykazań ruchu ulicznego” z dnia 18 bm. otrzymujemy szereg listów od naszych Czytelników, co jest dowodem, że szerokie rzesze społeczeństwa interesują się zagadnieniami poruszanymi na łamach naszego pisma.

Jeden z Czytelników zwraca m. in. uwagę na fakt, że niektóre przystanki tram-

STAN WODY NA WISLE

wymosił w dn. 22 czerwca w Krakowie minus 252, w Zawichoście plus 215.

(j) NOCNE BYZURY APTEK W KRAKOWIE

w dniach: 22, 23, 24, 25, 26, 27 i 28 bm.: Retoryka 1, tel. 130-72; Krakowska 19, tel. 107-21; Długa 88, tel. 173-36; Rynek główny 13, tel. 114-27; Florjńska 15, tel. 100-31; Karmelińska 9, tel. 133-83; Dietla 76, tel. 105-30; Zwierzyniecka 7, tel. 124-27; Mogilska 16, tel. 175-06; pl. Zgody 18, tel. 165-54.

(j) NAGŁY ZGON

Wczoraj t. zn. 20 b. m. zmarł nagle w czasie pracy o godz. 10.10 w V-ym Urzędzie Skarę przy ul. Limanowskiego w Boggerzu inż. Bromowicz Wilhelm lat 66, zam. ul. Zastopy 21, Dobniki.

(j) SZYJE FUTRO?

Urząd policji ul. Szlak 40 zawiadamia, że jest w posiadaniu futra damskiego jasno-pomielatego, pochodzącego z kradzieży w dniach przed 30 marca 1940 r. Boszkodowani zgłoszą w urzędzie Szlak 40, w godzinach urzędowych.

(j) Z KRONIKI POLICYJNEJ

Świętokrzędzcy kradzieży dopuścili się nielegalną sprawę, którzy w nocy z dnia 20 na 21 bm. włamali się do kościoła OO. Praciższkanków w Krakowie i skradli różne woty, których wartości narazie nie ustalono.

HELENA SZUMNA. Książkę gangster.

— Jego Wysokość wygląda wspaniale — zadziawiła się Mimi. — Nic wiesz dziwnego. Wszyscy zabawa biorą Wasza Wysokość za Gary Coopera. Nikt nie przypuszcza, że to następca Igo...

Aleksander zamknął jej usta pocałunkiem.

— Proszę mnie nazywać Johanem — szepnął. — Chcę zostać niepoznany.

I znowu chłodny błysk w zielonych oczach.

Usiadł przy stoliku i zimny szampan zapienił się w dwóch szklankach.

— Czy nie można by zagrać tutaj partyjki pokera? — zapytał Aleksander.

Mimi wydała wzgardliwe wargi.

— Poker! Można! Ale ktoś to gra w pokera? Ruletka — to rozumiem.

— I ja wola ruletka! — zapewnił książkę. — Ale nie jesteśmy przecież w Monte Carlo, lecz w Wiedniu.

— A gdyby zamknęła Wasza Wysokość do gali gry, gdzie gra się w ruletkę i to bardzo wysoko? —

— Zamierzam umieć pani uczestniczyć w wieści? —

Rak.

Patrzęła mań spod współprzyniętych powiek, a jej niesamowicie namienne spojrzenie przyprowadziło go z zawrot głowy.

— Ależ z pani niebezpieczna kobieta — szepnął z zachwytem.

— Zamierzam umieć Wasza Wysokość i zamknąć w moim zamku — powtórzyła.

— Jeśli zamknięte mamie pani na swoim zamku, to sądzę, że pani będzie musiała dopłacić mi kilka milionów, aym stamfąd wyszedł. Jest pani zachwycającą piękna, Mimi. Napijemy się jeszcze szampana, czy zamgramy w ruletkę?

— Zamgramy w ruletkę, Johan — powiedziała cicho.

Tańczył jeszcze trochę, pili ostatecznie w barze. Aleksander kupił Mimi różę. Uwikłani w sieć serpentyń i wesolęgo śmiechu, pili szampana i tańczyli. Ona w małym kapelusiku, z wielkim piętrem łoguciem, on w szwercowym tureckim fezie, kupionym za dziesięć marek.

Na dalekich zegarach miejskich biła już w nadranym mroku czwarta godzina, gdy samochód zatrzymał się na długiej, szybkiej jezdni, wypiętej przez garancje ukradkowiemi pocałunkami. Aleksanderowi wydawało się, że jedzie wieczność cała i nie miał projekta, gdzie wreszcie wylądował. — Właściwie nie interesowało go to, dopóki czuł przy swoim boku garaca, drząca podziękaniem Mimi. Otrębnował się jednak, że wyjechał daleko z miasto.

Limuzyna zatrzymała się przed bramą w wysokim murze, okalającym wielką, gęsty ogrod. W ogrodzie znajdowała się duża willa, której kontury niewyraźnie przeświecały przez wysokie drzewa. Niektóre okna były oświetlone i z zewnątrz dochozdziły odgłosy rozmów i śmiechu. Miłoścy i panury sofer, którego twarzy książkę nie widział ani raz, dał tryktonny sygnał. Nisemal natychmiast otworzyły się masywne podwoje śnieżkiej bramy. Auto wjechało do ogrodu i brama zamknęła się również szybko i bezszelestnie. Silne reflektory o-

świeiliły wąską drogą, prowadzącą do willi.

Mimi otworzyła drzwiczki i wyszła z auta.

— Oto proszę pana, jesteśmy w kasynie gry.

Aleksander wyskoczył z auta. Smukła postać Mimi rysowała się fantastyczną sylwetką na tle, rzuconem przez białe, zimne światła reflektorów. Fragmenty i-pojnego walca ulatwały z oświetlonych okien i stapiały się z poszumem ciemnych, gestych kłopot wysokich drzew.

Zupełnie jak w mummy — zadziwiła się Aleksander. — Piękna dama, wspaniała wila, eleganckie auto i pan we fraku. — Wszystko, czego trzeba do filmu.

— Brak jeszcze tylko długiego perukanku — uśmiechnęła się Mimi, wchodząc na schody, prowadzące do westblonu.

— I to przyjdzie — zapewnił ją z przekonaniem książkę. — Ale imyrga jeszcze się nie zaczęła.

Zaczyna się w tej chwili — odparła Mimi. I nacisnęła guzik we drzwiczkach.

Otworzyły się bezszelestnie i przybysze znaleźli się w obszernym hallu. Z poza długich, zwisających z sufitu drapeury sączyły się przytłumione dźwięki orkiestry. Musiało tam być wielu ludzi, sądząc z żywego gwaru głosów, Ale nikt nie wyszedł, aby przywitać gości.

Dziwne kasyno — zauważył Aleksander, czując naraz lekką uciwk w okolicy żołądka. — Dlaczego nikt się nie pokazuje? — Wasza Wysokość boi się? — spytała Mimi drwiąco.

Aleksander obrzucił ją badawczym wzrokiem i tym razem dobrze przychwycił zło-wrogi, zielony błysk w jej oczach. Miała w sobie coś z drapieżności wielkiego kota. „Czyżbym wpadł w sidła jakiejś bandy? — pomyślał.

Go graja w kinach?

KINO „ARBIA”: 3 polczków — 7 calusów!.

KINO „ATLANTIC”: „Drużyna młodszych”.

KINO „SWITZ”: „Kraj bez kobiec”.

— Czy nikt nas nie przyjmie w tym domu wzorem kulturalnych gbyczajów? — zwrócił się spokojnie do Mimi.

W tej chwili draperja rozsunęła się, ukazując krego, silnie zbudowanego mężczyznę o szerokiej, czerwonej twarzy. Człowiek ten skłonił się z komedianką, udana godnością i powiedział:

— Mam zaszczyt powitać Wasza Królewska Wysokość w moich niskich progach.

— Gdź to ma znaczyć? — oburzył się książkę. — Jakiem prawem? Go to znaczy, Mimi — zwrócił się do swej towarzyszki.

Ale Mimi znikła!

Książkę gangster.

Aleksander w osłupieniu patrzył na dziwnego jegomości, który spokojnie zapalił cygare i powiedział:

— Fak, więc to pan jest tym słynnym następcą tronu Sylvania?

— Tak jest! — zawołał książkę. — I proszę natychmiast mi wytlumaczyć, co ma oznaczac ta szopka!

— Szopka!ł! zawołał grubas. — Główny bohater szopki żyje się —

W tej chwili cofnął się gwałtownie w tył, unikając potężnego ciosu Aleksandra. Jednocześnie błyskawicznie wyjął z kieszeni rewolwer.

— Jeszcze jeden krok, a strzele! — zawołał ostrzegawco.

Książkę cofnął się w stronę wyjścia, ale we drzwiach stał wysoki, szczupły młodzieniec z rewolwerem w każdej dłoni.

— Hektor! — zawołał grubas. — Jego Królewska Wysokość zostanie naszym gościem przez kilka dni. Trzeba przygotować apartamenty. Przedtem jednak obtnij mu pazury.

(Ciąg dalszy nastąpi).

CIEKAWOSTKI.

Skąd się wzięło słowo „tabu“?

Często używa się słowa „tabu“, którego znaczenie nie jest może dostatecznie jasnym. Oto skąd ta nazwa się wzięła:

Na wyspach Hawajskich istniały drobiazgowo i tajemniczo przepisy kapłańskie, dotyczące się składania ofiar i t. p. Takie nakazy i zakazy w religjach ludów Polinezyjskich noszą nazwę tabu (a na wyspach Hawajskich Kapu).

Przekroczenie tabu pociągało za sobą natychmiastową karę. Jeżeli kapłanowi podoobała się n. p. jakaś miejscowość, rzucał na nią tabu. Wtedy stanąć tam mogła tylko świątynia dla boga, lub dom dla kapłanów.

W braku n. p. dostatecznej ilości homarów lub kur na pożywienie dla kapłanów, rzucono tabu na homary lub kury i wtedy wszystko musiało być oddane na potrzeby kapłanów, gdyż zwykłym ludziom spożywać tych zwierząt już nie było wolno.

Jeżeli tabu zostało rzucone na człowieka, to pozbawiało go wszystkich praw rodziny i towarzystwa.

Ze sfery religji tabu przeszło do polityki. Obok tabu kapłańskiego powstało tabu królewskie.

Oto przykład tabu królewskiego: Jeżeli cień poddanego padnie na króla, śmierć temu, czyj to był cień.

Jeżeli poddany przywdzieje na siebie ubranie królewskie, śmierć mu. Jeżeli poddany wyspinał się na ogrodzenie posiadłości królewskiej, śmierć mu.

Jeżeli poddany stał, kiedy niesiono naczynie z wodą do umycia się królowi, śmierć mu.

Jeżeli poddany stał, kiedy w pieśni było wypowiedziane imię królewskie, śmierć mu. (Powinien był paść na ziemię) i t. d.

CYRK BUSCHA
ART. DYREKCYJA
BR. STANIEWSKICH

Jeszcze tylko 4 dni w Krakowie!
(Błonia)

sobota 22 czerwca	niiedziela 23 czerwca	poniedziałek 24 czerwca
codziennie o godz. 3-30 popołudniu i o 8-mej wieczór	wtorek 25 czerwca	Sensacyjny 3-ch godzinny program

Bilet cyrkowy służy jako zaświadczenie w drodze powrotnej do domu do godziny 12-ej w nocy.

ZWIERZYNIĘC codziennie od g. 10—20 bez przerwy. Dzieci na przedstawienia popołudniowe płacą połowę. Przedstawienia popołudniowe obejmują pełny, nie skrócony program wieczorny.

Przedprzedaż biletów w kasach cyrku codziennie od godziny 10 bez przerwy. W mieście bilety do nabycia w firmach: Jan Wilczyński, Rynek 34 — H. Hoffmann, Rynek 41.

Następne gościnne występy odbędą się:

W TARNOWIE:

Program otwarcia we środę, dnia 26 czerwca o 8-ej wieczór. we czwartek dnia 27 czerwca o godzinie 3.30 i 8-ej wieczór.

W RZESZOWIE:

Pierwsze przedstawienie w piątek dnia 28 czerwca br. o godz. 8-ej wieczór, w sobotę dnia 29 czerwca br. i w niedzielę dnia 30 czerwca po dwa przedstawienia dziennie o 3.30 i 8 wieczór.

BIURO HANDLOWO-KOMISOWE
ORAZ ZLECEN TOWAROWYCH

Warszawa, ul. Żurawia Nr. 5, m. 5. — Tel. Nr. 8—79—83

przyjmuje zlecenia na dostawy wszelkich artykułów technicznych, maszyn rolniczych, elektrotechnicznych i t. p. Podajemy źródła zakupów. Posiadamy na składzie cały szereg towarów. Obsługa rzetelna i terminowa. Zgłoszenia pisemne bądź osobiste. 1448k

Niemiecki Komisaryczny Zarząd
Domu Handlowego A. Gepner S. A. w Warszawie
Oddział w Krakowie, ul. Romanowicza 6
skupuje

jako zatwierdzony przez władze hurtownik metalowy,
wszelkie stare metale

w formie złomu
obcinków
opiłków
popiołów metalonosiących
i odpadków metalowych.

Skład otwarty bez przerwy od godz. 8,00 do 16,30. W soboty — od godz. 8,00 do 13,30. — 20531
Numer telefonu: 16021 Kraków.

UDOSKONALONE MASZYNY

do wyrobów cementowych, dochówek, gąsiorów, płyt chodnikowych, posadzkowych, krawężników, rur kanalizacyjnych, cembrowin studziennych, wyrabia wytwórnia maszyn do wyrobów cementowych 20142
„MASZYNOBET” — Kiemens Jura Kenty, Kreis Bielefeld (Oberschlesien)
Informacje i zamówienia przyjmują osobiste w Krakowie, przy ul. Garbarskiej 10, m. 4 we wtorki, środy i czwartki każdego tygodnia. — Na żądanie cenniki i prospekty. — Dla byłych i nowych odbiorców naszym dostarczamy wagonowo portland cement z Ostoberschlesischer Zementfabrik.

„Sabot” ???

PATENT NR. 22353
A. SWIECHLO I SKA
KRAKÓW, SZEWSKA 24, I p.

Węgiel

ze składu i wagonowo
sprzedaje Hurtownia Węglowa
J. WAGSCHÜTZ
Kraków, ul. Warszawska 29. —
Telefon 108-73. 20749

WYROBY KOSZYKOWE

jak: meble, łóżecko, kufer, walizy, koszyki itp. poleca firma
JÓZEF KULLANDA
Kraków, Sukienice —
sklep Nr. 59 (wewnątrz). 20233

ZAKŁAD DENTYSTYCZNY
Dr. Mrozowski Józef

b. asyst. Inst. Stomatolog.
Un. Jag. 20780
Kraków, Rynek 22.

ZAKŁAD DENTYSTYCZNY

lek.-dent. 20577
MANSWETA PYRKI
Kraków, Asnyka 3, czynny od 10—1 i 4—6.

URZĘDNIICY BANKOWI

władający językiem niemieckim i polskim dla kasy i buchalterji
poszukiwani
Zgłoszenia w języku niemieckim do Gońca Krakowskiego, Kraków „Nr. 1452k 1452k”.

Szkoło okienne, ogrodowe, katedralne, ornamentowe, dachowe i druciane poleca:

HURTOWNIA SZKŁA

R. A. PATZAK I SKA 20792
Kraków, Starowiślna 31, tel. 176-13.

SKLEP KOMISOWY

RYNEK GŁÓWNY 26, I PIĘTRO
sprzedaje i przyjmuje w komis: garderobę męską i damską, obuwie męskie i damskie oraz sandały dziecięce.

Przepuklinowe brzuszne,

pooperacyjne pasy

ortopedysta - bandażysta **FR. ZIELIŃSKI**,
Kraków, ul. Starowiślna 14, telef. 109-68. 20684

REFORMACKIE
DIGUETI z MARKA ZAKONNIK

STOSUJĄ SIĘ:
JAKO REGULUJĄCE ŻOŁĄDEK,
PRZY CIĘPIENIACH WĄTROBY,
NADMIERNEJ OTYŁOŚCI,
USMIERZAJĄCE MEMOROIDY
I PRZY SKŁONNOŚCIACH
DO OBSTRUKCJI ŻŁĄCZNIKOWYCH
ŚRODKIEM PRZECZYSZCZAJĄCYM.
UŻYĆ 1-2 DIGUETI NA NOC.

Choroby skóry, pęcherza i weneryczne

Dr med. DZIEGIECKI
KRAKÓW, ULICA GRODZKA L. 43 II. P.
przyjmuje od 11—1 i 17—19. 1452k

Kupujemy zaraz

10 pól taśmowych, 1 drukarkę „Amerykanka” z członkami, 1 nożyce na papier ręczne oraz maszyny do wyrobu pudełek takturowych. Zgłoszenia: Bata Radom, Dolna 10. 1450k

Wolnego, opróżnionego
lokalu
na sklep kolonialny
w śródmieściu Krakowa
poszukuje
niemieckie przedsiębiorstwo.
Oferty pod Nr 1462k Goniec
Krakowski, Kraków

KUPUJEMY STAŁE
LNIAŃNY OLEJ LAKOWY
Zakupimy
auto ciężarowe albo limuzynę
(ewentualnie z przyczepką) gotową do jazdy
Oferty z podaniem cen kierować: Post-schliessfach Nr. 1, Kraków 1.

CHOROBY pŁuc leczy „PINUZAN”
pod gwarancją, za zwrotem pieniędzy, gruźlicę nawet zastarzałą, zaflegmienie, kaszel, astmę zadawnioną. Ponadto „PINUZAN” jako środek wypróbowany przez Profesorów Klinik Uniwersyteckich leczy skutecznie również katarę żołądka, choroby nerek i wątroby. Zwraca się uwagę wszystkim pŁucno chorym, że prawdziwy „PINUZAN” jest do nabycia tylko w Laboratorium Przyrodo-Lecznicy, **KRAKÓW, STARY RYNEK KLEPARSKI 8, I. p.** Na życzenie **PT. Chorych** porady lekarskie od 11—12. 1193k

„ROLNIK”
Ska z ogr. odp. 20629
SKŁAD NASION I ZIEMIOPŁODÓW
Kraków, ulica Długa Nr. 12.
(obok cukierni Nowoolskiej)
poleca hurtownie i częściowo prawdziwą mieszaninę dla kanarków. — Zdrowotne płatki owsiane.

FABRYKA GUZIKÓW
FR. TOMASZEK
Kraków XXII, Kalwaryjska Nr. 6
poleca:
GUZIKI I KLAMRY dla konfekcji
DAMSKIEJ I MĘSKIEJ
Ceny fabryczne
1355k

PROTEZY NÓG I RĄK 20688
APARATY ortopedyczne
WKŁADY pod stopy płaskie
ortopedysta-bandażysta **FR. ZIELIŃSKI**
Kraków, ul. Starowiślna 14 — Telefon 109-68.

GRUŻLICA PŁUC
„Jest uleczalna”. 1188k
Zaflegmienie, nawet zastarzała astma, katar żołądka, kamienie żółciowe, żółtaczkę, choroby nerek i wątroby **wyleczam** specyficznym zagranicznym **Pinuz-Salwator**, leczy pod gwarancją za zwrotem pieniędzy. Przyjęcia chorych od 9—12 i 3—6. W niedzielę od 9—12. **Pinuz-Salwator** uznany przez słynnych lekarzy jako środek gwarantowany i niezawodny. Rejestrowany w Woj. Śl. Znany w kraju i zagranicą jako środek o cudownym leczeniu bezudzielnie chorych. Na prowinie wysyłam za pobraniem. Laboratorium Przyrodo-Lecznicy — **KRAKÓW, ul. Długa 49, m. 1.** Porady dla chorych bezpłatnie.

Kluczem do bogactwa
jest zbiór kilkuset wypróbowanych recept łatwego wyrobu wszelkich artykułów pierwszej potrzeby, j. n. mydła, wszelkich kosmetyków, pasty do butów i podłóg atramentu, farb, malarskich, smarów, politeru, lepu na mądry, sındetikonu, sztucznego kitu szklarskiego, kauczuku, pokostu ln., zast. skóry i t. p. **Cena podręcznika zł. 4.90.** — Wysyłam pocztą za pobraniem. Adresujecie: **P. JURIEFF, Warszawa C. 1, Skrz. pocz. 498.** 1446k

CHOROBY SKÓRNE I WENERYCZNE
Dr. med. M. KRZYŻANOWSKI
ordynuje od 1—3 i 5—7
Kraków, Rynek Główny 24.

Kąpiele siarczane
W SWOSZOWICACH
oddalone 6 km od Krakowa, (poczta i kolej Swoszowice) w kierunku Zakopanego, — należą do najsilniejszych w Europie. Leczą: bóle mięśniowe i reumatyzm, ischias, artretyzm, bóle po skaleczeniach kości i mięśni i po zapaleniach stawów.
Zakład otwarty jest od dnia 16 czerwca 1940 codziennie od godziny 7-ej rano, do godziny 18-ej popołudniu. 18-tej popołudniu.
Komisaryczny Zarządca
kąpiele siarczanych
w Swoszowicach.
1457k

Składaj oszczędności
w Komunalnej Kasie Oszczędności miasta Krakowa
Centrala: Szpitalna 15, Oddział: Józefińska 18
BANK DEWIZOWY 1444k

Niema pieczywa
bez drożdży bieżanowskich
codziennie świeże we wszystkich sklepach kolonialnych i piekarniach

Podania i prośby
załatwia szybko i fachowo po cenach najniższych koncesjonowane 1493k
BIURO TŁUMACZEŃ I PODAŃ
tylko **RYNEK GŁÓWNY 11.** tylko

